

ERUH İLÇE JANDARMA KOMUTANLIĞI NEZARETHANELERİ ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2024/10

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 29/2/2024 tarih ve 2024/267 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	2
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	7
A. Değerlendirme.....	7
B. Tavsiyeler.....	7
1. İlçe Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiyeler.....	7

KISALTMALAR

AIÖK	: Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi
BM	: Birleşmiş Milletler
CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
cm	: Santimetre
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
para.	: Paragraf
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK): 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT’ın 1’inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin 1’inci fıkrasının (ı) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun’un 2’nci maddesinin 1’inci fıkrasının (k) bendi uyarınca UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. Suç işlediği şüphesi somut delillerin varlığı ile kuvvetle muhtemel olan kişinin kolluk kuvvetleri tarafından özgürlüğünden yoksun bırakılmasına ilişkin genel hükümler 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK)’da düzenlenmiştir. CMK’nın 99’uncu maddesine göre; *“gözümlüne alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddi koşulları, bu kişinin hangi görevlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözümlü işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözümlüne alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözümlüne alınan kişiye hangi belgelerin verileceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak kuralların yönetmelikle gösterileceği”* hükme bağlanmıştır.

5. 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliğinin 4’üncü maddesi mucibince nezarethane; “*şüpheli veya sanıkların haklarındaki işlemlerin tamamlanıp adli mercilere sevk edilinceye kadar bekletilmesi amacıyla yapılmış yerleri*” ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

6. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin 1’inci maddesinin (j) bendine göre; Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görev ve yetkisini haiz olduğu hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda; özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilerin tutulduğu nezarethanelere ziyaretler düzenlemek TİHEK’in görev ve yetki alanı kapsamındadır.

7. Anılan görevin icrası kapsamında, 1/11/2023 tarihinde Eruh İlçe Jandarma Komutanlığı Nezarethanelerine¹ **haberli** bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ... , İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı ... ile Kurumumuzun talebi üzerine görevlendirilen Hekim ... ve Psikolog ... yer almıştır.

8. Ziyaret ilk olarak Eruh İlçe Jandarma Komutanı ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede; TİHEK Heyeti tarafından, UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiş, İlçe Jandarma Komutanlığı ile ilgili genel bilgiler edinilmiştir. Görüşmenin ardından Heyet, Komutanlık bünyesindeki nezarethaneleri incelemiştir. Ziyaret İlçe Jandarma Komutanı ile yapılan son görüşme ile sonlandırılmıştır.

9. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 9/1/2023 tarihli ve 2023/03 sayılı kararı ile Başkanlık Makamınının 24/10/2023 tarihli ve 28291 sayılı oluruna istinaden Eruh İlçe Jandarma Komutanlığı Nezarethanelerine 1/11/2023 tarihinde gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

10. Eruh İlçe merkezinde bulunan Komutanlık hizmet binası, 2014 yılında inşa edilmiş ve aynı yıl faaliyetlerine başlamış olup üç kattan müteşekkildir.

11. Komutanlık nezarethanelerinin Ekim 2022 ve Ocak 2023 tarihleri arasında tadilatla olduğu ve Jandarma Genel Komutanlığının belirlemiş olduğu nezarethane standartlarına uygun olarak gerekli düzenlemelerin yapıldığı öğrenilmiştir. Görevli personel tarafından

¹ Bundan sonra kısaca Komutanlık olarak ifade edilecektir.

nezarethanenin önceki durumu ile tadilat sonrası durumunu gösterir fotoğraflar Ziyaret Heyeti ile paylaşılmış, nezarethanenin önemli ölçüde değişmiş olduğu görülmüştür.

12. Komutanlık hizmet binasında iki nezarethane odası bulunmakta olup nezarethane odaları binanın bodrum katında yer almaktadır.

13. Binaya girişte engelli rampasının ya da engelli asansörünün bulunmadığı görülmüş, nezarethanenin engelli bireyler için erişilebilir olmadığı değerlendirilmiştir. Bununla birlikte Komutanlık İdaresi tarafından, tutulan kişinin engelli olması durumunda Cumhuriyet Savcısına bildirildiği ve ilgili kişinin işlemlerinin nezarethaneye alınmadan tamamlandığı belirtilmiştir. Ayrıca tutulunun hastalık durumuna bağlı olarak da bu prosedürün işletildiği ifade edilmiştir.

14. Ziyaret esnasında nezarethanede tutulan olmadığı görülmüştür.

15. Nezarethanedeki odalardan biri kadın tutulanlara, diğeri erkek tutulanlara tahsis edilmiş olup oda girişlerine odanın hangi cinsiyet grubuna ait olduğunu belirten tabelalar yerleştirilmiştir. Erkek nezarethane odası 290x410 cm, kadın nezarethane odası ise 270x300 cm en ve boya sahiptir. Odaların yüksekliği yaklaşık olarak 300 cm'dir.

16. Erkek nezarethane odası ve kadın nezarethane odası birer kişilik olup toplam kapasite iki kişidir. Komutanlık İdaresi kapasitenin üzerinde tutulan olması durumunda ilgili kişilerin Eruh İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanelerine alındığı bilgisini paylaşmıştır. Ayrıca çocuk tutulan olması durumunda çocukların yetişkinlerden ayrı odalarda tutulduğu belirtilmiştir.

17. Nezarethane odalarında yeteri kadar sabit ve dayanıklı oturma yeri bulunduğu, oturma alanlarının yumuşak şilte ile kaplı ve tutulanların rahatlıkla uyuyabileceği özelliğe sahip olduğu gözlemlenmiştir.

18. Nezarethanede kapasitesiyle eşdeğer sayıda battaniye ve yastığın olduğu, battaniyelerin kenar lastiklerinin kişilerin kendilerine zarar vermelerinin önlenmesi adına kesilmiş olduğu gözlemlenmiştir. Battaniyelerin, her bir tutulunun kullanımı ardından ve rutin olarak ayda bir defa yıkandığı belirtilmiş, yapılan incelemede battaniyelerin temiz olduğu görülmüştür. Nezarethanede kapasite sayısında battaniye ve yastık bulunmakla birlikte yoğunluk durumlarının yaşanması ihtimaline karşı ek battaniye ve yastığın bulundurulması gerektiği değerlendirilmiştir.

19. Havalandırmanın demir parmaklıklı oda kapıları aracılığı ve odalarda yer alan pencereler vasıtasıyla sağlandığı, ısıtmanın ise kalorifer sistemiyle sağlandığı görülmüştür.

20. Nezarethane odalarının yapay aydınlatmasının koridor ve odalarda yer alan lambalar ile doğal aydınlatmasının ise oda içindeki pencerelerden gelen gün ışığı ile sağlandığı görülmüştür. Ayrıca yapay aydınlatmanın, ışık derecesi ayarlanarak değiştirilebildiği gözlemlenmiştir.

21. Komutanlıkta, tutulanların üzerinden çıkan değerli eşya, para gibi eşyaların saklandığı altı adet kilitli eşya dolabının bulunduğu görülmüştür. Dolapların her birinin çift kilitli olduğu ve anahtarlardan bir tanesinin tutulana verildiği öğrenilmiştir.

22. Nezarethane yangın söndürme tüpleri, yangın söndürme hortumları ile diğer gerekli ekipmanların bulunduğu görülmüş, yangın söndürme tüplerinin düzenli aralıklarla kontrollerinin sağlandığı tespit edilmiştir.

23. Nezarethane odaları içerisinde yaklaşık bir buçuk metre yüksekliğe sahip bir duvar ile odadan ayrılmış halde tuvalet, banyo ve lavabo bulunmaktadır. Banyo duş başlığı ve hortumunun tutulanan kendisine zarar vermesini önlemek adına duvara gömülü olduğu görülmüştür. Tuvalet ve lavabo musluklarının akar vaziyette olduğu, bununla birlikte engelli bireylerin kullanımına uygun banyo ve tuvaletin mevcut olmadığı, sıcak su imkânının 24 saat kesintisiz sağlanamadığı, tutulanan talebi halinde sıcak suya erişimin olduğu öğrenilmiştir.

24. Tuvalet ve banyo bölümünde sabun, tuvalet kâğıdı, kâğıt havlu gibi ürünlerin bulunmadığı görülmüş, Komutanlık İdaresi tarafından tutulanan kendisine zarar vermesinin önlenmesi adına bu ürünlerin sürekli olarak tuvalet ve banyo bölümünde bulundurulmadığı, tutulanan talebi halinde ürünlerin verildiği ve kullanımın ardından geri alındığı ifade edilmiştir. Bu bölümde yapılan incelemede tuvalet ve banyoların genel olarak temiz olduğu gözlemlenmiş ancak su giderlerinin bulunduğu alanın açık olduğu, buradan haşerelerin içeri girebileceği değerlendirilmiştir.

25. Komutanlık İdaresi tarafından nezarethane bölümlerinin günlük olarak ve her tutulanan ayrılmasının ardından temizlendiği belirtilmiş; nezarethane odaları, koridor, ifade alma odası ve avukat görüşme odasının genel olarak temiz olduğu gözlemlenmiştir.

26. Tutulanların içme suyu ihtiyacının lavabolardan akan şebeke suyu ya da talep halinde pet şişe sulardan, yemek ihtiyacının ise tutulanların isteği doğrultusunda sağlık durumları (diyet, vegan, vejetaryen ve özel beslenmesi gereken çocuk) göz önünde bulundurularak dışarıdan temin edildiği belirtilmiştir. Tutulanların yemek ve su ihtiyaçları giderlerinin ilgili birim bütçesinden sağlandığı ve ayrıca Komutanlığa bağlı birlikte yer alan kantinden de tutulanların ihtiyaçlarının karşılandığı aktarılmıştır.

27. Acil tıbbî müdahale gereken durumlarda, 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak ambulans çağrıldığı, tutulanan hastaneye götürülmesi gereken hallerde ise ilgili Cumhuriyet Savcısına bilgi verildiği ve Cumhuriyet Savcısının talimatına göre görevli personel eşliğinde tedavisi yapılmak üzere hastaneye sevkinin sağlandığı ifade edilmiştir.

28. Tutulananların sağlık muayenelerinde doktora bilgi vermesi durumunda gözetim altında kaldıkları süre içerisinde ilaç kullanımına izin verildiği, ilaçların görevli nezarethane ya da nöbetçi personel tarafından ecza dolabında muhafaza edildiği, kullanımının takip ve kontrol edildiği ifade edilmiştir. Tutulananın yanında ilacının bulunmaması halinde ise ilgili Cumhuriyet Savcısına bilgi verildiği ve Cumhuriyet Savcısının talimatına göre doktor tarafından reçete edilen ilaçların temin edilerek tutulana ulaştırıldığı bilgisi edinilmiştir.

29. Komutanlıkta bir müdafî görüşme odasının bulunduğu, odada müdafî ve tutulanan için sandalye ve masanın bulunduğu ve odanın güvenlik kamerası ile izlendiği görülmüş; yapılan incelemede odanın içerisinde konuşulanların dışarıdan duyulmadığı ve güvenlik kamerasının ses kayıt özelliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

30. Komutanlıkta görünmez cam sistemi ve sesli görüntülü kayıt yapan kamera sisteminin mevcut olduğu bir ifade alma odasının bulunmadığı, ifade alma odası olarak Tim Komutanı odasının kullanıldığı, burada yeteri sayıda masa ve sandalyenin bulunduğu görülmüştür. Bu odada bir güvenlik kamerasının mevcut olduğu görülmüş, yapılan incelemede kameranın bozuk olduğu ve kayıt tutmadığı tespit edilmiştir.

31. Nezarethane talimatnamesinin Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca olmak üzere dört farklı dilde nezarethane koridorunda asılı olduğu görülmüştür.

32. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defter kayıtlarının görevli Cumhuriyet Savcısı tarafından incelendiği görülmüştür. Heyet tarafından deftere ilişkin yapılan detaylı incelemede, defter kayıtlarının genel olarak tutulduğu ancak bazı tutulananların nezarethaneden çıkarılma tarih ve saatinin deftere yazılmadığı görülmüştür. Bununla birlikte defter kayıtlarının Jandarma Kolluk İşlemleri Projesi sistemine elektronik ortamda girildiği belirtilmiş, burada da kayıtların tutulduğu ve defter kayıtlarındaki eksik hususların burada bulunmadığı görülmüştür. Her ne kadar elektronik sistemde kayıtlar tutulsa da defter kayıtlarının da eksiksiz olarak tutulması gerektiği Komutanlık İdaresi ile paylaşılmıştır.

33. Tutulananın yabancı olması durumunda kişinin tahkikatını yürüten birimlerce tercüman tahsis edildiği, Merkezde yabancı tutulananların haklarını gösteren Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca formlar olduğu görülmüştür.

34. Nezarethanedeki, ikisi ara koridoru, diğer ikisi ise nezarethane odalarının içerisini gösteren toplam dört güvenlik kamerası bulunmaktadır. Kameralar 24 saat esasına göre kayıt yapmakta olup, kamera kayıtlarının geriye dönük 7 gün süreyle saklandığı, bu sürenin ardından kayıtların CD'lere aktarıldığı öğrenilmiştir. Yapılan incelemede nezarethane odalarındaki kameraların nezarethane odalarının tamamını gösterdiği ve anlık olarak ve CD'ler üzerinden geçmişe dönük olarak izlemelerin yapılabildiği tespit edilmiştir. İncelenen kayıtlarda tuvalet ve banyoların güvenlik kamerası açısından izlenebildiği görülmüştür. Durum mahremiyet açısından uygun bulunmamış olup İdareye tuvalet ve banyo bölümlerinin kamera görüntülerinin bulanıklaştırılabileceği, dijital karartma uygulanabileceği, yarım duvarın yükseltilebileceği gibi alternatif öneriler sunulmuştur. Ayrıca anlık ve geçmişe dönük kamera kayıtlarının izlenmesi esnasında görüntü kayıtlarında pürüzleşme ve karıncalanmaların söz konusu olduğu ve bir nezarethane odasının gece görüşünde sorunların bulunduğu, kayıtların net olarak izlenemediği tespit edilmiştir. Komutanlık İdaresi tarafından daha sonra gönderilen bilgi ve belgelerden, ziyaretin ardından iki gün sonra (3/11/2023 tarihinde) Siirt İl Jandarma Komutanlığı tarafından Komutanlığa yerinde inceleme yapıldığı ve kameraların görüntü kalitesinin yetersizliği tespit edilerek ihtiyaç listesinin hazırlandığı ve buna göre kameraların ve diğer ekipmanların değiştirileceği öğrenilmiştir.

35. Defter kayıtlarından rastgele belirlenen tutulanlara ait kamera görüntüleri incelenmiş, bazen tutulan iki kişinin aynı nezarethane odasına konulduğu, bu kişilerin aynı yatağı paylaşmak zorunda kaldığı görülmüştür. Komutanlık İdaresi aynı olayla ilgili birden fazla tutulan olması durumunda aynı nezarethane odasına konulabildiğini ancak bundan sonraki süreçlerde daha dikkatli olunacağını ve bir nezarethane odasında birden fazla tutulmanın konulmayacağını belirtmiştir.

36. Nezarethane odalarında, tutulanların ihtiyaç anında personeli çağırarak amacıyla kullandıkları acil durum butonlarının bulunduğu görülmüş ve çalışıp çalışmadıkları Ziyaret Heyeti tarafından kontrol edilmiştir. Kontrol neticesinde butonların çalışır durumda olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca Komutanlık İdaresi tarafından nezarethanelerde tutulan olması durumunda personelin, tutulan ayrılana kadar iki saat aralıklarla burada bulunduğu ifade edilmiştir.

37. Komutanlıkta yeteri sayıda kadın ve erkek personelin görev yaptığı, görev yapan tüm personelin profesyonel askerlerden oluştuğu, zorunlu askerlik hizmetini yerine getiren kişilerin bulunmadığı belirtilmiştir. Nezarethanedeki kadın tutulan olması durumunda kadın

personelin bu süre zarfında nezarethanede bulunduğu ve personel sayısının yeterli olduğu vurgulanmıştır. Ziyaret esnasında kadın personelin de bulunduğu görülmüştür.

38. Komutanlıkta görev yapan personelin, son bir yıl içerisinde uzaktan erişim yöntemiyle insan hakları ve diğer eğitimleri aldığı ve eğitimlerin tekrarlandığı belirtilmiştir. Bununla birlikte personelin dezavantajlı gruplarla iletişim ve BM İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı, Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İçin El Kılavuzu'nu (İstanbul Protokolü) içerir şekilde işkence ve kötü muameleyi inceleme ve belgelendirme eğitimleri almadığı öğrenilmiştir.

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

39. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Komutanlık tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, hem İlçe Jandarma Komutanının hem de İlçe Jandarma Komutanlığı personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. İlçe Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiyeler

40. Komutanlığa girişte kullanılmak üzere engelli rampası ya da engelli asansörünün kurulması ayrıca nezarethanedeki banyo ve tuvaletlerin engellilerin kullanıma uygun hale getirilmesi,²

41. Yoğunluk yaşanması ihtimaline karşı nezarethane bünyesinde ek battaniye ve yastığın bulundurulması,

² BM Engelli Hakları Sözleşmesi madde 14: “Taraflar Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar.”

42. Tuvalet ve banyo bölümlerinde yer alan su giderlerinin haşere girmeyecek şekilde gider kapağı ile kapatılması,

43. Komutanlıkta uygun bir odanın ifade alma odası olarak düzenlenmesi, odanın sesli görüntülü kayıt yapan kamera sistemi ile donatılması ve gerekli ekipmanın temin edilmesi,

44. Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defterin eksiksiz bir şekilde doldurulması,

45. Tuvalet ve banyo bölümlerinde mahremiyetin sağlanması adına bu alanları gören kamera görüntülerinin, güvenlik kamera kayıtlarında görülmeyecek hale getirilmesi ya da bu bölümleri odadan ayıran duvarın yükseltilmesi,

46. Gerek kötü muameleye maruz kalma ihtimali bulunan kişilerin gerekse fiziksel olarak kötü muamele yaptıkları veya psikolojik baskı uyguladıkları yönünde haksız suçlamalara muhatap olma ihtimali bulunan personele yönelik bu risklerin azaltılması amacıyla güvenlik kameralarının ve kamera kayıt sistemlerinin yenilenmesi,

47. Nezarethane odalarında aynı anda iki kişinin tutulmaması, tutulan sayısının fazla olması halinde İlçe Emniyet Müdürlüğü nezarethanelerine ya da yakın başka bir nezarethaneye sevklerin sağlanması,

48. Personelin dezavantajlı gruplarla iletişim ve BM İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı, Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İçin El Kılavuzu'nu (İstanbul Protokolü) içerir şekilde işkence ve kötü muameleyi inceleme ve belgelendirme eğitimlerini almasının sağlanması,

hususları tavsiye edilmektedir.